

Akadémia & Vapac Gaudeamus Slovakia 2015

SPU na veľtrhoch vzdelávania

strana 2

Európska noc výskumníkov

FBP zaujala aj „Zábavným labákom“

strana 3

my green university

poľnohospodár

spravodaj Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre

ročník 60 | číslo 3 - 4 | 23. október 2015 | cena: 0,35 €

Z príhovoru rektora SPU na otvorení Výskumného centra AgroBioTech

Veľká šanca pre malú univerzitu

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre v spolupráci s partnermi - Univerzitou Konštantína Filozofa a Ústavom genetiky a biotechnológií rastlín SAV v Nitre realizuje spoločný projekt Vybudovanie výskumného centra „AgroBioTech“, ktorý je spolufinancovaný zo štrukturálnych fondov Európskej únie, štátneho rozpočtu a vlastných finančných zdrojov prijímateľov. Projekt kladie veľký dôraz práve na transfer poznatkov z akademického prostredia do hospodárskej praxe, či už ide o spoluprácu s podnikmi na výskume a vývoji, prenos inovatívnych nápadov do praxe alebo o podporu zriaďovania start-upov a spin-offov. Je to zrejme jedna z ciest, ak nie jediná, ktorá môže naplniť zámer Európskej únie, definovaný aj v stratégii Horizont 2020 - zmeniť smerovanie výskumu a vedy smerom do praxe s cieľom posilniť konkurencieschopnosť Európy.

Vznik univerzitného výskumného centra môžeme rozdeliť do štyroch období. Prvé, keď Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky zverejnilo začiatkom decembra 2011 oznámenie o možnosti predkladať návrhy na vybudovanie univerzitných vedeckých parkov a výskumných centier v rámci Operačného programu Výskum a vývoj. Oznámenie sme pochopili ako veľkú šancu pre malú univerzitu. Termín pre predloženie projektového návrhu bol január 2012. SPU v spolupráci s UKF a ÚGaBR SAV v Nitre predložila spoločný projektový návrh na vybudovanie výskumného centra s názvom AgroBioTech, obhajoba ktorého sa uskutočnila pred medzinárodnou komisiou v júni 2012. Druhé obdobie súviselo s procesom schválenia návrhu. V júni 2012 sme dostali oznámenie, že projektový návrh bol schválený. Žiadosť o Nenávratný finančný príspevok bola predložená Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu SR v januári 2013 a v apríli toho istého roka vtedajší minister Dušan Čaplovič oznámil schválenie našej žiadosti s celkovými oprávnenými výdavkami vo výške viac ako 26,3 mil. EUR. Tretie obdobie bolo obdobím zazmluvnenia projektu, keď na pôde rezortu školstva bola 15. apríla 2013 podpísaná zmluva o vybudovaní univerzitného výskumného centra a v tom istom období vstúpila do účinnosti. Poslednou fázou je implementačná fáza projektu, ktorá sa končí 30. novembra tohto roka.

Za 31 mesiacov intenzívnej a často veľmi komplikovanej práce sa nám podarilo úspešne ukončiť rekonštrukciu dvoch pavilónov v areáli univerzity s celkovou plochou 5800 m². Tieto tvoria priestorovú podstatu Výskumného centra AgroBioTech, súčasťou ktorého je 30 laboratórií. Ponúkame spoluprácu domácim aj zahraničným partnerom a chceme ešte užšie ako doposiaľ spolupracovať s každým, kto o kvalitnú spoluprácu prejaví záujem.

Spoločne si zaželať, aby slovenská spoločnosť viac vnímala vedu a výskum ako nevyhnutnú podmienku svojej úspešnej existencie a ďalšieho rozvoja. Aby vnímala, že pre vyspelú európsku spoločnosť je podpora vedy a výskumu povinnosť, nie možnosť.

Celý príhovor rektora SPU čítajte na www.polnohospodar.sk

Na SPU slávnostne otvorili nové Výskumné centrum AgroBioTech

V priestoroch Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre 15. októbra slávnostne otvorili Výskumné centrum AgroBioTech.

SPU v Nitre od apríla 2013 do novembra 2015 v spolupráci s Univerzitou Konštantína Filozofa a Ústavom genetiky a biotechnológií rastlín SAV realizuje spoločný projekt Vybudovanie výskumného centra „AgroBioTech“, v rámci ktorého sa uskutočnila úspešná rekonštrukcia dvoch pavilónov v areáli SPU a vybudovalo sa Výskumné centrum AgroBioTech. Tvorí ho 27 špecializovaných a tri integrálne laboratória.

Nové výskumné pracovisko uviedol do života rektor SPU Dr. h.c. prof. Ing. Peter Bielik, PhD.

Pozvanie na otvorenie prijal minister pôdohospodárstva Ľubomír Jahnátek, štátny tajomník MŠVVaŠ Vladimír Kováčik, rektor UKF prof. RNDr. Ľubomír Zelenický, CSc., riaditeľ Ústavu genetiky a biotechnológií rastlín SAV doc. RNDr. Ján Salaj, DrSc., predseda NSK Milan Belica, primátor Nitry Jozef Dvonč, nitriansky biskup Mons. Viliam Judák, ako aj ďalší významní predstavitelia politického a spoločenského života, zástupcovia domácich a zahraničných univerzít a praxe, ako aj zástupcovia fakúlt.

Ako uviedol rektor prof. Peter Bielik, univerzitné centrum AgroBioTech umožní realizáciu výskumu na medzinárodnej úrovni, aplikovateľného v praxi a s previazanosťou na kľúčové potreby prioritných tém v agrobiológii, technológii spracovania poľnohospodárskych produktov a agropotravinárstve, biotechnológii, genetických technológiách, agroekológii a bioenergetike. „V súlade s dlhodobou koncepciou rozvoja univerzity je naším cieľom stimulovať, rozvíjať a zabezpečovať základný a aplikovaný výskum, realizovať účinný transfer znalostí, produktov a technológií na základe vzájomne výhodnej spolupráce medzi univerzitami, výskumnými inštitúciami a podnikmi v trhovom prostredí.“ Hlavnou úlo-

hou centra bude realizovať certifikované analýzy pre hospodársku prax a vo vzdialenej budúcnosti získať certifikácie na akreditované činnosti.

Na otvorení tohto nového stánku vedy viackrát odznelo slovo „unikátne“. Výskumné centrum AgroBioTech totiž disponuje viacerými unikátnymi prístrojmi a zariadeniami nielen v rámci Slovenska, ale aj Strednej Európy, ako je transmisný elektrónový mikroskop, automatizovaná linka pre fenotypovanie rastlín do meracích komôr, analyzátor zloženia ľudského tela, splyňovacia jednotka na spracovanie biomasy, prístroje pre inštrumentálnu senzorickú analýzu - elektronické oko, elektronický nos a elektronický jazyk a ďalšie.

Priestor pre lepšie prepojenie univerzity, výskumu a hospodárskej praxe vytvára špecializované pracovisko - Transferové centrum SPU, ktorého činnosť je zameraná na podporu prenosu, zhodnocovania a využívania poznatkov, resp.

Pozvanie na otvorenie VC ABT prijali predstavitelia politického, spoločenského a akademického života schopní nielen vyrobiť vzácne veci na skvalitnenie ľudského života, ale celého sveta. V tomto duchu žičím vedeckým pracovníkom týchto vedeckých pracovísk, aby realizovali výskum prinášajúci hodnotné výsledky.

Rektor UKF prof. Ľubomír Zelenický a riaditeľ ÚGaBR SAV doc. Ján Salaj vo svojom príhovore vyzdvihli vzájomnú spoluprácu troch inštitúcií, partnerov projektu, a zdôraznili, že zmyslom celého projektu je dať vedcom a vysokoškolským učiteľom dvoch nitrianskych univerzít a ÚGaBR SAV plnohodnotne vybavené laboratória, ktoré sú nevyhnutné pre moderný primárny výskum. Prof. L. Zelenický okrem iného uviedol: „Mys-

lím si, že dnešný dátum, keď sa do praktického užívania dostali prvé laboratória vybudované v rámci projektu, sa bude v budúcnosti objavovať ako často citovaný údaj v odborných článkoch, vedeckých monografiách a štúdiách.“

Minister pôdohospodárstva Ľubomír Jahnátek vyjadril presvedčenie, že výskum, ktorý bude realizovaný v novom centre bude špičkový nielen na úrovni Slovenska, ale aj celej Európy. „Každý štát môže napredovať len vtedy, keď má nové, inovatívne prístupy. Keď investuje do inovácií, vráti sa mu to v podobe veľmi dobrej konkurencieschopnosti a odzrkadľuje sa to aj v ekonomickej pohode obyvateľstva. Malé štáty majú zvyčajne problém, lebo nedokážu výskum financovať tak, ako by si to mnohí výskumní pracovníci priali a musia veľmi opatrne diferencovať čo je perspektívne, čo má uplatnenie a kde majú dobrý základ. Myslím si, že tvorcovia projektu veľmi sofistikovane postupovali, vzhľadom na to, že Slovensko má dobrý základ v rozvoji agrobiotechnológií a technológií vo všeobecnosti.“

Štátny tajomník MŠVVaŠ Vladimír Kováčik zdôraznil, že výskumné centrum vzniklo s fi-

Poverená riaditeľka VC ABT doc. Ing. Tatiana Bojňanská, CSc.

Snímky: za

nančnou podporou fondov EÚ a vyzdvihol jeho prepojenie s praxou prostredníctvom aplikovaného výskumu.

K zriadeniu významného výskumného pracoviska na SPU v Nitre zablahoželal aj nitriansky biskup Mons. Viliam Judák, ktorý zdôraznil význam vedy pre súčasnosť. „Máme zodpovednosť jeden za druhého a za svet, v ktorom žijeme. Správne orientovaná vedecká technológia je

Renáta Chosraviová

Univerzita sa rozlúčila s akademikom Emilom Špaldonom

Nitra a Slovenská poľnohospodárska univerzita sa navždy rozlúčili s akademikom Dr.h.c. prof. Ing. Emilom Špaldonom, DrSc., významnou osobnosťou slovenskej a európskej poľnohospodárskej vedy, vzdelancom a pedagógom, jedným zo zakladateľov slovenského poľnohospodárskeho vysokého školstva, rektorom a tvorcom našej alma mater ako modernej vzdelávacej a vedeckej inštitúcie. Posledná rozlúčka sa konala 2. októbra na Cabajskom cintoríne v Nitre.

Rektor SPU Dr.h.c. prof. Ing. Peter Bielik, PhD., vo svojom smútočnom príhovore priblížil životné dielo akademika Špaldona, ktorý vošiel do dejín slovenského obilnárstva ako vynálezca delenej výživy pšenice dusíkom - nitrátácie. „Len ťažko slovami vyjadriť pocit smútku, ktorý máme vo svojich srdciach nad odchodom človeka, ktorého život bol jednoznačne orientovaný na rozvoj poznania zákonitostí agrobiológie a uplatnenie v poľnohospodárskej praxi. Jeho meno bude navždy spojené s prívlastkom nestor agronomických vied, otec slovenského obilnárstva,“ povedal prof. P. Bielik. Pripomenul, že výrazný rozvoj poľnohospodárskej výroby v 60. až 80. rokoch 20. storočia by bol nemysliteľný bez bezprostrednej účasti a osobného vkladu akademika Špaldona, ako aj jeho žiakov, takzvanej „Špaldonovej školy“. Počas svojho pôsobenia E. Špaldon vychoval stovky študentov, stali sa z nich dobrí agronómovia v praxi, ale aj vedci a vysokoškolskí učitelia.

Krásu a šlachetnosť povolania poľnohospodára, ale zároveň aj jeho obrovskú zodpovednosť zabezpečiť chlieb náš každodenný vyjadril hlbokou myšlienkou: „Keď dáš niekomu bochník chleba nasýtíš ho na jeden deň, ale keď ho naučíš pestovať obilie, nasýtíš ho na celý život.“

Meno akademika Emila Špaldona je spojené aj s procesom výstavby moderného komplexu Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre, ktorý od 60. rokov minulého storočia tvorí jednu z dominant mesta Nitry. Svoje úsilie vyjadril v tom období slovami: „Môjmu a nášmu presvedčeniu zodpovedalo vedomie, že budujeme školu, ktorá nás prežije, ale zostane v povedomí všetkých, ktorí tu študovali a študujú.“ Dnes s hrdosťou konštatujeme, že akademik E. Špaldon, v tom období rektor VŠP, vybudoval dielo, ktoré je všeobecne uznávané, o čom svedčí aj ocenenie Stavba 20. storočia na Slovensku a vyhlásenie areálu SPU v Nitre za národnú kultúrnu pamiatku.

„Vážený pán akademik, pán rektor, Váš odkaz naplňame aj v dňoch dnešných, ktorých, žiaľ, už nemôžete byť fyzicky priamo účastní. Pri spomienke na Vás mám v pamäti naše posledné stretnutie pri príležitosti osláv Vášho jubilea – 95. narodenín, keď sme v kruhu Vašich najbližších – výnimočnej manželky Evy, dcéry Evky a milovaného vnuka Konráda pospomínali na Vaše roky prežité na našej univerzite a dali sme si prísľub, že pri príležitosti stého výročia Vášho narodenia zorganizujeme Vaše stretnutie s členmi akademickej obce v krásnej aule našej

univerzity. Žiaľ, i keď sa nám tento sľub už nepodarí naplniť, navždy zostanete v pamäti celej našej akademickej obce,“ povedal na záver rektor prof. P. Bielik.

Akademik Emil Špaldon prežil takmer jedno storočie, zomrel 16. septembra 2015 vo veku 97 rokov.

Životopis akademika E. Špaldona čítajte na: www.polnohospodar.sk

Pri príležitosti Agrofilmu zasadal Klub poľnohospodárskych odborníkov

Pri príležitosti 31. ročníka medzinárodného filmového festivalu Agrofilm 2015 sa 1. októbra v KC SPU konalo zasadnutie Klubu poľnohospodárskych odborníkov pri SPU v Nitre spojené s uvedením vybraných filmov.

Pozvanie prijal aj rektor Dr.h.c. prof. Ing. Peter Bielik, PhD., a súčasný prezident festivalu prof. Ing. Štefan Mihina, PhD. Na premietaní festivalových filmov sa zúčastnili odborníci a študenti SPU.

Podujatie otvoril predseda KPO doc. Ing. Peter Serenčák, PhD., následne sa prítomným prihovoriť prezident festivalu Štefan Mihina, ktorý uviedol princípy Agrofilmu a vysoko ocenil, že KPO pri SPU zaradil do svojho programu vybrané festivalové filmy.

Zaujímavosťou si mali možnosť pozrieť štyri vybrané filmy, ku ktorým následne prebehla diskusia. Premietanie otvoril film z dielne SPU s názvom Výskumné centrum AgroBioTech: nové perspektívy pre agropotravinárstvo, ktorý uviedla vedúca Transferového centra AgroBioTech doc. Mgr. Ing. Danka Moravčíková, PhD. V diskusii vystúpil prof. Peter Bielik, ktorý podrobnejšie informoval o zameraní centra, prístrojovom vybavení a možnostiach spolupráce s praxou. Ďalší film, Projekt kuracia farma - 2500 kureniec pre Dirka Steffensa z dielne nemeckých autorov, uviedla Ing. Martina Gondeková, PhD., NPPC – VUŽV Nitra. Tretí film - Odvodňovanie pevnín = klimatická zmena od slovenského režiséra Štefana Vaľa odborne uviedol doc. Ing. Ľuboš Jurík, PhD., z FZKI SPU. Premietanie ukončil český film Na krídlach divokých koní, ktorý uviedol Ing. Ján Tomka, PhD., z NPPC – VUŽV Nitra.

Ing. Zuzana Čierna, PhD., tajomníčka KPO

Technická fakulta predstavila na autosalóne nový študijný program

Na Autosalóne - Autoshow Nitra 2015, ktorý sa konal od 8. do 11. októbra na výstavisku Agrokomplexu, sa predstavilo 210 vystavovateľov. Na podujatí slovenskej automobilovej jesene sa už tradične zúčastňuje aj Technická fakulta SPU v Nitre.

Foto: Ján Csillag

Expozíciu TF za účasti rektora SPU Dr.h.c. prof. Ing. Petra Bielika, PhD., predstavil zástupcom kraja, mesta a širokej verejnosti dekan TF prof. Ing. Zdenko Tkáč, PhD., (na snímke) a prodekan Dr.h.c. prof. Ing. Vladimír Kročko, CSc. Ako sa vyjadrili, propagácia fakulty, predstavenie novakreditovaných študijných programov a súčasných výskumných aktivít pracovísk bola hlavným cieľom účasti TF na tohtoročnom autosalóne. „Technická fakulta obsadila 4. miesto spomedzi 143 fakúlt na Slovensku z hľadiska perspektívnosti a relevantnosti študijných programov pre potreby praxe. Vďaka spolupráci so Zväzom automobilového priemyslu SR a Zväzom strojárskoho priemyslu SR fakulta pripravuje nový študijný program výrobné technológie v automobilovom priemysle. Teší ma pozitívny ohlas odborníkov a zamestnávateľov zúčastnených na veľtrhu na prípravu uvedeného študijného programu,“ povedal dekan TF prof. Zdenko Tkáč.

Autosalón v Nitre je plošne najväčšou výstavou na Slovensku venovanou motorizmu. Vystavovatelia tento rok obsadili vyše 35-tisíc m² v desiatich halách. Ako informovali organizátori autosalónu, v tomto roku zaznamenali 17-percentný nárast počtu vystavovateľov.

rch

Film o AgroBioTechu ocenili cenou ministra školstva

Foto: Braňo Pišteľ

Medzi ocenené filmy na 31. ročníku medzinárodného filmového festivalu Agrofilm 2015 patrí aj film z dielne SPU v Nitre s názvom Výskumné centrum AgroBioTech: nové perspektívy pre agropotravinárstvo. Výsledky slávnostne vyhlásili 2. októbra v NPPC – VUŽV Nitra. Cenu ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR za film prevzal rektor SPU prof. Peter Bielik.

Na tohtoročný festival tvorcovia z 18 krajín zo štyroch kontinentov sveta (z Európy, Ázie, Južnej Ameriky a Austrálie) prihlásili 112 dokumentárnych filmov. Filmy počas 143 premietaní ocenili diváci, ale aj porota. Medzinárodná porota, v ktorej pracovali filmári, ale aj poľnohospodárski odborníci udelila 15 cien. Hlavnú cenu Agrofilmu 2015 získal film Global menu (Globálne menu) z maďarskej produkcie, ktorý prináša komplexný pohľad na zmeny v poľnohospodárstve a potravinárskom priemysle za posledné storočie. Cenu ministra pôdohospodár-

stva a RV SR získal rakúsky producent za svoj film Landraub (Zaberanie pôdy). Nielen porota, ale aj diváci ocenili francúzsky film Steak (R) evolution (Steak (R)evolúcia) a maďarský dokument Tortenet a mangalicarol (Príbeh mangalice). Ako najlepší slovenský film porota ocenila dokument Štefana Vaľa Odvodňovanie pevnín = klimatická zmena.

Film Výskumné centrum AgroBioTech: nové perspektívy pre agropotravinárstvo, ktorý ponúka pre Agrofilm SPU v Nitre, predstavuje inováčný potenciál nového výskumného centra.

rch

SPU sa úspešne prezentovala na veľtrhoch vzdelávania

SPU v Nitre sa úspešne prezentovala na veľtrhoch pomaturitného a celoživotného vzdelávania, určených predovšetkým pre budúcich maturantov s cieľom pomôcť im pri výbere ďalšieho vzdelávania. Obe prezentácie organizačne zabezpečila Kancelária komunikácie a práce s verejnosťou spolu so Slovenskou poľnohospodárskou knižnicou. Na veľtrhoch sa už tradične prezentujú vysoké školy a vzdelávacie inštitúcie, ktoré záujemcom o štúdium predstavujú ponuku svojich študijných programov v rámci dostupných stupňov a foriem štúdia, školských aj mimoškolských aktivít.

Akadémia & Vapac. Dnes hráme my...

Devätnásty ročník medzinárodného veľtrhu štúdia a kariéry Akadémia & Vapac®, sa konal od 6. do 8. októbra už tradične v Bratislave. Netradične však v Národnom tenisovom centre, kde záujem o víťazné loptičky a hviezdy tenisového neba nahradil záujem o možnosti štúdia a hviezdy vysokoškolského vzdelávania.

Medzi vystavovateľmi zo Slovenska, Českej republiky, Francúzska, Holandska, Kanady, Rakúska, Švajčiarska, Veľkej Británie a USA, mala svoj stánok aj Slovenská poľnohospodárska univerzita.

Ako nás informovala PhDr. Ľubica Jedličková, PhD., najväčší záujem bol o informácie o ponuke študijných programov v rámci bakalárskeho štúdia na jednotlivých fakultách a portfóliu študijných predmetov v rámci týchto programov, spojení štúdia s možnosťami odbornej praxe, o možnostiach štúdia v kontexte záujmov a preferencií študentov stredných škôl, podmienkach prijímacích skúšok a možnostiach uplatnenia absolventov SPU v praxi, ale aj možnostiach ubytovania a voľnočasových aktivít či realizácie osobných záujmov.

„Našu expozíciu počas záverečného dňa osobne navštívila PhDr. Daniela Kráľovičová, riaditeľka agentúry A&V, s.r.o., ktorá organizuje veľtrh v spolupráci s MŠVVaŠ SR, Slovenskou rektorskou konferenciou (SRK) a Európskou

komisiou. V mene všetkých organizátorov, nemá však v mene ministra školstva a prezidenta SRK, poďakovala univerzite za účasť a vyslovila presvedčenie, že SPU sa zúčastní aj na budúcoročnom podujatí. Návrat SPU na výstavu po niekoľkoročnej neúčasti ocenili aj zriaďovatelia a riaditelia stredných škôl zo všetkých regiónov,“ povedala Ľ. Jedličková.

Gaudeamus Slovakia 2015

V októbri (14. – 15.) sme sa zúčastnili aj na 3. ročníku Európskeho veľtrhu pomaturitného a celoživotného vzdelávania Gaudeamus Slovakia 2015. Stánok našej univerzity bol neustále obklopený stredoškólakmi, ktorí sa živo zaujímali o možnosti štúdia na našej univerzite, ale aj

pokračovanie na strane 5

Správny výber štúdia po maturite je pre stredoškólakov kľúčovým okamihom v ich živote

Foto: za

Memorandum o spolupráci s univerzitou v Siedlcach

Na návštevu SPU v Nitre zavítali 22. septembra predstavitelia vedenia Univerzity prírodných a humanitných vied (UPHV) v Siedlcach Poľsko - prof. Kazimierz Jankowski, prorektor pre výskumnú činnosť a prof. dr. hab. Janina Skrzyczyńska, dekanke Prírodovedeckej fakulty (na snímke).

Rokovanie s hosťami na pôde SPU viedla prof. JUDr. Anna Bandlerová, PhD., dekanke FEŠRR a Mgr. Vladislav Valach, vedúci Kancelárie zahraničných vzťahov a MVP. Cieľom návštevy bolo hľadať nové možnosti pre spoluprácu, predstaviť činnosť a nové trendy na svojej univerzite a podpísať memorandum o spolupráci. UPVH má takmer 50-ročnú históriu, na štyroch fakultách - Fakulta ekonomiky a práva, Fakulta prírodných vied, Fakulta humanitných vied a Fakulta exaktných vied - študuje asi 8-tisíc študentov.

Ako uviedol prof. K. Jankowski, obe univerzity spája viacročná spolupráca, vysoko ocenil najmä výbornú kooperáciu s prof. Ing. Jánom Novákom, PhD., z FAPZ SPU. „Máme záujem o ďalší rozvoj spolupráce vo vzdelávaní, vede a výskume, v oblasti riešenia medzinárodných projektov a programov, aktívnu realizáciu výmenných akademických mobilit študentov, doktorandov, pedagógov, tvorbu spoločných vedeckých článkov a publikácií, participáciu na odborných podujatiach a vytvorenie spoločných študijných programov,“ povedal K. Jankowski.

Prof. A. Bandlerová a Mgr. V. Valach informovali hostí o možnostiach spolupráce, najmä participácie na činnosti VUA, zapojenia sa do činnosti Výskumného centra AgroBioTech, riešenia projektov, napr. Horizont 2020 a pod. Zároveň dekanke pozvala zástupcov UPHV na medzinárodnú vedeckú konferenciu na FEŠRR s názvom Udržateľnosť vidieckych oblastí v praxi, kofinancovanú Riadiacim výborom Kooperatívneho výskumného programu OECD pre riadenie biologických zdrojov pre udržateľné poľnohospodárske systémy, ktorá sa uskutoční 3. a 4. decembra 2015. Na záver bolo podpísané memorandum o spolupráci medzi SPU a UPHV. V rámci ďalšieho programu poľskí hostia absolvovali prehliadku Výskumného centra AgroBio-Tech. *rch*

Noc výskumníkov: FBP prezentovala metodiky používané v laboratóriu

Zástupcovia Fakulty biotechnológie a potravinárstva SPU sa 25. septembra zúčastnili na festivale vedy Európska noc výskumníkov v Bratislave, na ktorom v rámci dvoch vedeckých stánkov prezentovali svoju prácu odbornej i laickej verejnosti. Návštevníci si mohli vyskúšať niektoré bežné metodiky používané v laboratóriu.

V prvom vedeckom stánku s názvom Objav svoj genetický potenciál boli prezentované najnovšie poznatky v oblasti personalizovanej výživy a nutrigenomiky, ako aj možnosti štúdia na FBP. Praktické ukážky boli zamerané na analýzu metabolizmu kyseliny listovej, pričom odber vzorky a jej prípravu pre Real Time PCR analýzu si záujemcovia mohli aj prakticky vyskúšať.

V druhom vedeckom stánku - Zábavnom labáku návštevníci mohli využiť mikroskop na pozorovanie trvalých preparátov tkanív a rôznych druhov mikroorganizmov, s ktorými človek prichádza do kontaktu takmer každý deň. Preparáty

si pripravovali z droždí (kvasinky), v jogurte pozorovali rôzne druhy laktobacilov a pre čuchovo odvážnejších boli pripravené kontaminované potraviny. Mladí vedci si mohli vyskúšať nanášanie vzoriek do agarózového gélu, s tým rozdielom, že vzorky DNA a bielkovín boli nahradené tekutou čokoládou a gél jedlým želé, takže po úspešnom nanosení „vzorky“ bolo možné gél aj ochutnať. Pre zdatnejších nadšencov bola prichystaná rýchla a jednoduchá metodika na izoláciu DNA z plodov kivi pomocou ingrediencií, ktoré sa vyskytujú v každej kuchyni. Najmenších divákov upútali rôzne farebné reakcie pomocou potravinárskych

farbív a vody, ktoré si sofistikovane miešali pomocou vortexu. Po pridaní múky do roztoku a premiešaní zmesi využili mikrocentrifúgu na oddelenie kvapalnej a tuhej frakcie.

Súčasťou programu bola prezentácia medov, najmä typických slovenských a pre porovnanie aj zahraničných. V slovenských medoch boli zastúpené kvetové, medovicové a zmiešané (lesné). Zahraničné medy predstavoval napríklad americký med z datlovníka, španielske z citrónovníka a levandule, grécky z vresu, poľský z hlohu, český z pohánky, ruský z koriandra, kvetový z Peru a lesné medy z Talianska a Austrálie. Návštevníci mohli ochutnať medy, sledovať rozdiely medzi nimi a diskutovať o ich pôvode. Prezentované boli aj ukážky rôznych druhov rastlinných surovín a finálnych produktov a bližšie vysvetlená problematika hodnotenia kvality múk. Pre najviac zainteresovaných bol pripravený prístroj na vypieranie lepku, pomocou ktorého bola demonštrovaná prítomnosť lepku v pšeničnej múke. Nasledovalo hodnotenie jeho kvality a vysvetlenie jeho funkcie pri tvorbe cesta, ako aj vplyv na kvalitu pečiva. Pre najmenších nádejných vedcov bolo pripravené automatické počítadlo semien, pomocou ktorého si mohli nastaviť a nechať presne napočítať stanovené množstvo cukríkov či burizonov. Okrem toho FBP oboznámila verejnosť so svojimi výskumnými úlohami a prístrojovým vybavením jednotlivých katedier. *Kolektív FBP*

Záujemcovia si mohli vyskúšať niektoré bežné metodiky používané v laboratóriu

Foto: archív FBP

25 rokov výskumného a vzdelávacieho programu na Inštitúte ochrany biodiverzity a biologickej bezpečnosti

História činnosti Inštitútu ochrany biodiverzity a biologickej bezpečnosti Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov siaha do roku 1991, keď kolektív Katedry genetiky a šľachtovania rastlín inicioval dlhodobý výskumný program s názvom Uchovanie ohrozeného genofondu úžitkových druhov rastlín na Slovensku.

V roku 1995 program prerástol do zriadenia Strediska pre ochranu genetických zdrojov rastlín pri Katedre genetiky a šľachtovania rastlín. V roku 2002 sa stredisko transformovalo na samostatnú organizačnú jednotku SPU v Nitre pod názvom Inštitút ochrany biodiverzity a biologickej bezpečnosti (IOBBB), ktorý bol v roku 2005 začlenený do organizačnej štruktúry pracovísk Agronomickej fakulty. V súčasnosti je začlenený do štruktúry pracovísk FAPZ.

Zriadením špecializovaného pracoviska sa v pôsobnosti SPU vytvoril priestor a podmienky pre realizáciu výskumného a vzdelávacieho programu riešenia ochrany biologickej diverzity so zameraním na ohrozené druhy, agrobiodiverzitu a jej trvalo udržateľné využívanie v šľachtení, semenárstve rastlín, agro-potravinárstve, krajinnotvorbe, výžive, v rozvoji vidieka, biologickej a potravinovej bezpečnosti, bezpečnosti potravín a ochrany prírodného bohatstva a kultúrneho dedičstva.

Aktivity inštitútu

IOBBB zabezpečuje výskumné, rozvojové, vzdelávacie a poradenské aktivity, a to na národnej, ako aj medzinárodnej úrovni. Za uplynulé štvrtstoročie koordinoval v rámci výskumného programu 39 výskumných projektov, z nich 3 na medzinárodnej úrovni, 6 integrovaných projektov aplikovaného charakteru, 3 projekty v rámci programu APVT-APVV, 3 VEGA projekty, 6 KEGA projektov, 6 projektov v rámci PPA, 2 rozvojové projekty na medzinárodnej úrovni (N.E.W.S. - Nicaragua s Holandskom a SAMRS - v Srbsku), 7 projektov formou zmluvnej zákazky (Heineken, Slovafarma Hlohovec, El, s.r.o., Spišská N. Ves, Algiwo, s.r.o., Lucenec) a 3 projekty v rámci štrukturálnych fondov (ASFEU a SIEA). Inštitút sa súčasne aktívne podieľal ako partner na riešení 11 výskumných projektov v rámci programu TEMPUS (2), ASFEU (3), štátne programy (4), VEGA (1), KEGA (1). Vo výskumných projektoch sa stalo objektmi štúdia 31 tradičných druhov, 15 nedostatočne využívaných druhov a 46 menej známych druhov. V rám-

ci vedeckej prípravy vo vedeckej škole Uchovanie a udržateľné využívanie agrobiodiverzity ukončilo úspešne doktorandské štúdium v dennej a externej forme 25 absolventov. V rámci vzdelávacieho programu IOBBB koordinoval a zabezpečuje program celoživotného vzdelávania pod názvom Vzdelávanie pre každého a pre všetkých. Špecializované akreditované kurzy zo siedmich problematik absolvovalo viac ako 1600 účastníkov. V rozsiahlej edičnej činnosti zabezpečil kolektív vydanie 98 titulov učebných textov v edícii Ochrana biodiverzity, 11 odborných publikácií, 8 ročníkov ročenky Genetické zdroje rastlín, 54 zborníkov z odborných konferencií a seminárov v edícii Genotyp, 7 klasifikátorov, 13 metodík a iných dokumentov. V rámci odborného poradenstva inštitút zabezpečil prípravu a vydanie 7 e-učebníc, 6 e-špecializovaných databáz a katalógov. *IOBBB*

O transfere poznatkov pre odbornú verejnosť, ktorý zabezpečuje kolektív IOBBB a rozvoji spolupráce čítajte v budúcom čísle.

Z Valného zhromaždenia Vyšehradskej asociácie univerzít v Poľsku

Valné zhromaždenie Vyšehradskej asociácie univerzít (VUA) sa tento rok uskutočnilo od 28. do 30. septembra na Varšavskej poľnohospodárskej univerzite v Poľsku. Na stretnutí sa zúčastnilo 40 predstaviteľov z 20 členských univerzít VUA z desiatich krajín.

Účastníci Valného zhromaždenia VUA

Foto: archív VV

Podujatie otvoril rektor SPU a prezident VUA Dr.h.c. prof. Ing. Peter Bielik, PhD., a prof. Kazimierz Banasik z hostiteľskej inštitúcie. Prof. Peter Bielik zhodnotil činnosť a predstavil plány asociácie v nasledujúcom období. Valné zhromaždenie

(VZ) schválilo výročnú správu, ako aj návrh aktív pre rok 2016.

V roku 2015 sa o členstvo vo VUA uchádzali aj nové univerzity. Štyrom z nich bolo členstvo na VZ schválené a VUA sa rozrástla o Umanskú ná-

rodnú univerzitu záhradníctva, Ukrajina, Univerzitu poľnohospodárskeho podnikania a rozvoja vidieka, Bulharsko, Žilinskú univerzitu, SR, Poľnohospodárske centrum Štátnej univerzity v Louisiane a Poľnohospodársku fakultu Štátnej univerzity v Louisiane, USA.

Za nových viceprezidentov VUA boli zvolení: Janusz Zmija - prvý viceprezident, Poľnohospodárska univerzita v Krakove, Poľsko, Janos Tozser, Univerzita Svätého Štefana v Gödöllő, Maďarsko, Alexander Turyanskiy, Belgorodská štátna poľnohospodárska univerzita, Ruská federácia. Za členov Výkonného výboru VUA boli zvolení: Tatiana Litvinenko, Belgorodská štátna poľnohospodárska univerzita, Rusko, Agata Malak-Rawlikowska, Varšavská poľnohospodárska univerzita, Poľsko, Henrietta Nagy, Univerzita Svätého Štefana v Gödöllő, Maďarsko, Robert Pokluda, Mendelova univerzita v Brne, ČR.

Rovnako ako minulý, aj tento rok bolo udelené

ocenenie VUA AWARD OF EXCELLENCE, ktoré je určené najaktívnejšej členskej univerzite. O tom, ktorá univerzita ocenenie získala, rozhodujú hlasovaním účastníci VZ. V tomto roku cenu získala Varšavská poľnohospodárska univerzita (VPU), ako poďakovanie za aktívne podieľanie sa na činnosti v rámci VUA. Ocenenie profesorovi Bogdanovi Klepackemu, prorektorovi pre vzdelávanie z VPU, odovzdal prezident VUA prof. Peter Bielik a prvý viceprezident prof. Janusz Zmija.

Prezentácie prof. Johna Russina (Štátna univerzita v Louisiane), dr. Piotra Bajdu (Medzinárodný vyšehradský fond, Poľsko) a Agnieszky Wojciechowskej-De Cokere (vedúca Kancelárie pre zahraničné projekty, Varšavská poľnohospodárska univerzita, Poľsko) poskytli účastníkom VZ podrobné informácie o aktuálnych možnostiach získania grantov a účasti v projektoch či vo výskumných tímoch.

Mgr. Vladislav Valach, KZVMVP

Vitajte na univerzite 21. storočia

To bol hlavný slogan odbornej konferencie UNIVERSITY DAY 2015, ktorá sa konala 17. - 18. septembra vo Wellness hoteli Chopok - Jasná v Demänovskej doline.

Podujatie už niekoľko rokov organizuje firma Datalan v spolupráci s firmou CISCO, DELL, HP, IBM, SAMSUNG, Microsoft a EPSON. Za SPU sa nej zúčastnila vedúca CIT a prezidentka EUNIS SK RNDr. Darina Tóthová, PhD., Mgr. Radomíra Hornyák Gregáňová, PhD., a Mgr. Mária Urbanová.

Cieľom podujatia bolo inšpirovať účastníkov – predstaviteľov a zástupcov univerzít na Slovensku zaujímavými nápadmi a technológiami pre podporu vzdelávania na univerzitách a zefektívnenie agendy. Konferencia je výnimočná aj

svojím formátom, každý vystupujúci má sedem minút na to, aby predstavil aktuálne trendy, technologické novinky či zaujímavé príklady z praxe. S prezentáciami vystúpilo viac ako 20 spírkrov v rámci štyroch blokov a v diskusii 15 predstaviteľov univerzít a lídrov na trhu v oblasti IT.

Viac ako sto účastníkov malo možnosť získať cenné informácie o novinkách z oblasti IT a podeliť sa o skúsenosti so zástupcami akademickej obce.

Mgr. Radomíra Hornyák Gregáňová, PhD., FEM

Medzinárodná konferencia a svetová výstava v Miláne

Na Polytechnickej univerzite v Miláne sa od 21. do 25. septembra uskutočnilo posledné, 7. pracovné stretnutie medzinárodného vedeckovýskumného projektu COST Action Urban Agriculture Europe. Súčasťou programu bola konferencia, prezentácia pripravovanej knižnej publikácie, exkurzia po malých farmách a ryžových poliach v okolí Milána a návšteva svetovej výstavy EXPO, ktorej nosnou témou bolo poľnohospodárstvo v zmysle myšlienky „Uživiť planétu, energia pre život“. Na podujatí reprezentoval FZKI SPU Dr.h.c. prof. Ing. Ján Supuka, DrSc., a Ing. Attila Tóth, PhD.

r

Pohľad na vertikálnu farmu izraelského pavilónu na EXPO. Foto: AT

Uzbekské univerzity majú záujem o spoluprácu s SPU

Hľadať nové príležitosti pre spoluprácu, získať informácie o vzdelávacej a vedeckovýskunnej činnosti SPU v Nitre a predstaviť svoje vysokoškolské inštitúcie bolo cieľom stretnutia päťčlennej delegácie z Uzbekistanu s vedením SPU v Nitre, ktoré sa konalo 24. septembra.

Hostí – rektora Štátneho samarkandského lekárskeho inštitútu prof. Azamata Šamsijeva, prorektora ŠSMU Zafara Aminova, vedúceho Kancelárie pre rozvoj vysokých škôl Ministerstva poľnohospodárstva Uzbekistanu Šakarbaja Žanekulova, vedúceho Oddelenia pre vysokoškolské vzdelávanie MPU Muzaffara Kamilova a vedúceho Kancelárie zahraničných vzťahov Taškentskej štátnej poľnohospodárskej univerzity (TŠPU) Sanžara Adilova – privítal rektor SPU prof. Peter Bielik.

Foto: za

Ako sa hostia vyjadrili, uvítali by spoluprácu vo všetkých sférach výskunnej a vzdelávacej činnosti, osobitne však v oblasti mikrobiológie, hygieny a bezpečnosti potravín, ekológie a ďalších. „Spolupráca by bola možná aj s Radou rektorov Uzbekistanu, v ktorej je v súčasnosti zastúpených 58 domácich vysokoškolských inštitúcií a 15 filiállok, ako aj 7 zahraničných univerzít zo Singapuru, Kórey a Ruska,“ informoval rektor A. Šamsijev.

Rektor P. Bielik zástupcov z Uzbekistanu oboznámil s činnosťou SPU, VUA a Výskumného centra AgroBioTech. Informoval, že na magisterskom stupni štúdiá študuje na SPU desať študentov z Uzbekistanu. Široké možnosti spolupráce sa ponúkajú aj v rámci nového systému programu Erasmus+, ktorý umožňuje zintenzívniť mobility a prijímať čoraz viac študentov na SPU. V závere stretnutia bolo podpísané memorandum o spolupráci medzi SPU a Štátnym samarkandským lekárskeho inštitútom. Na podpis bude pripravené aj memorandum o spolupráci s TŠPU. V rámci ďalšieho programu si hostia prezreli Výskumné centrum AgroBioTech.

rch

Konferencia na FEŠRR zhodnotila výsledky výskumu pestovania a využitia rýchlorastúcich drevín a bylín

V Kongresovom centre SPU v Nitre sa 10. septembra uskutočnil 2. ročník medzinárodnej vedeckej konferencie Rýchlorastúce dreviny a byliny pre energetické účely (Fast-growing trees and plants growing for energy purposes).

Konferenciu otvorila prof. RNDr. Zuzana Jureková, CSc.

Snímky: archív FEŠRR

Zorganizovala ju Katedra regionálnej bioenergetiky v spolupráci s Katedrou udržateľného rozvoja a Katedrou ekológie Fakulty európskych štúdií a regionálneho rozvoja. Podujatie sa konalo pod záštitou dekanky FEŠRR prof. JUDr. Anny Bandlerovej, PhD. Čestným hosťom bola doc. Ing. Katarína Ražná, PhD., tajomníčka SK BIOM.

Cieľom konferencie bolo zhodnotiť výsledky výskumu v oblasti pestovania a využitia rýchlorastúcich drevín a bylín ako alternatívnych zdrojov energie, ako aj poukázať na perspektívy lokálnej energetiky, energetické, ekonomické, legislatívne opatrenia, scenáre o vplyve pestovania na biodiverzitu, zmeny v krajine a životné prostredie. Zúčastnilo sa na nej asi 50 vysokoškolských pedagógov, výskumných pracovníkov, odborníkov z praxe, študentov VŠ, ale aj záujemcov z radov laickej verejnosti. V rámci programu odzneli aktuálne informácie z oblasti ekofyziológie, ekológie, ekonomiky, energetiky, environmentalistiky, ale i legislatívy a technológií. Aktívne vystúpili účastníci zo Slovenska, Srbska a Japonska, ktorí poukázali na možnosti uplatňovania bioenergetiky na jednotlivých úrovniach v domácich podmienkach.

Konferencia prispela k prehĺbeniu spolupráce akademického prostredia a praxe. Plánované výstupy z podujatia - Zborník abstraktov vedeckých príspevkov a Recenzovaný zborník príspevkov umožnia účastníkom publikovať informácie na vedeckej úrovni. Vybrané vedecké príspevky budú zaradené na publikovanie vo vedeckom časopise Acta regionalia et environmentalica, ktorý vychádza na FEŠRR.

*Ing. Martin Prčík, PhD.,
Mgr. Marián Kotrla, PhD., FEŠRR*

Prof. Ing. Dušan Húška, PhD., prezentoval problematiku energetických rastlín pestovaných na poľnohospodárskej pôde na Slovensku

Biologicky aktívne produkty včiel a ich aspekty spracovania a využívania

Pod týmto názvom sa konala 24. - 25. septembra v Kyjeve medzinárodná konferencia, ktorú pripravila Katedra včelárstva pri Národnej univerzite pre prírodné a environmentálne vedy Ukrajiny (NUPEVU) v Kyjeve v spolupráci s SPU v Nitre zastúpenou Inštitútom ochrany biodiverzity a biologickej bezpečnosti (IOBBB) FAPZ a Národnou Botanickou záhradou M.M. Griška pri Národnej akadémii vied Ukrajiny v Kyjeve.

Kolektívne výsledky z riešenia výskumného projektu Vybudovanie výskumného centra „AgroBioTech“ (ITMS 26220220180) a projektov KEGA (040SPU-4/2013) a ITEBIO (26220220115) z problematiky uchovania biodiverzity a uchovania opelovačov v odbornom programe fóra prezentoval doc. Ing. Ján Brindza, CSc. Ing. Zuzana Schubertová, PhD., predstavila katalogizáciu peľových zŕn a včelích peľových obnôžok na pohánke jedlej a Ing. Eva Ivanišová, PhD., návrh metodiky na hodnotenie kvality včelej pergy. V úvode konferencie doc. J. Brindza odovzdal prvému prorektorovi pre vedu a výskum prof. Igorovi I. Ibatullinovi Certifikát o registrácii NUPEVU v Kyjeve za člena medzinárodnej siete AgroBioNet (TRIVE ITMS 26110230085). Zároveň v mene rektora SPU prof. Petra Bielika, odovzdal ďakovné listy pracovníkom Katedry včelárstva pri príležitosti 70. výročia činnosti katedry, s ktorou má kolektív IOBBB viac ako 10-ročnú aktívnu spoluprácu. Za toto obdobie kolektívy vydali tri spoločné monografie, 26 vedeckých publikácií, boli uznané dva spoločné patenty a zrealizovaných 12 výskumných pobytov a ďalšie aktivity. Počas konferencie zástupcovia SPU nadviazali nové kontakty so zástupcami

viacerých výskumných a vzdelávacích inštitúcií s cieľom získať vzorky pre výskumné účely, organizovať výmenné pobyty pre doktorandov a výskumných pracovníkov a pripraviť spoločné výskumné a vzdelávacie projekty. So zástupcom Katedry včelárstva prof. V. Brovarkym a Mgr. L. Adamchukom boli tiež prerokované návrhy nových spoločných projektov, publikácií, patentov a výskumných pobytov.

IOBBB

Foto: archív JB

Za dlhoročnú aktívnu spoluprácu a dosiahnutie významných výsledkov ukrajinských a slovenských kolektívov odovzdal prof. I. I. Ibatullin ďakovný list kolektívu IOBB pri SPU v Nitre, ktorý prevzal doc. Ján Brindza

Nové úspešné medzinárodné projekty na FEŠRR

V rámci prvých výziev nového programového obdobia 2014 - 2020 sa Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja aktívne zapojila do prípravy viacerých návrhov projektov v rámci jednotlivých podprogramov ERASMUS+ a Horizontu 2020. Podporou Centra medzinárodných programov pripravila FEŠRR viac ako 20 návrhov projektov. V hodnotiacej procedúre bolo schválených päť návrhov projektov, z toho dva projekty bude fakulta riešiť ako hlavný koordinátor medzinárodného konzorcia inštitúcií z európskych a stredoázijských krajín a Kanady.

V hlavnej koordinácii FEŠRR sa riešenie projektov sústreďuje na dve oblasti. Prvá sa zameria na vybudovanie medzinárodnej siete pre udržateľný manažment pôdneho fondu. Pôjde o prvý projekt schválený v rámci podprogramu „Jean Monnet – Sieť“ na Slovensku, ktorého cieľom bude zosieťovanie vybraných európskych univerzít a podpora výskumu a vzdelávania v oblasti manažmentu pôdneho fondu. V rámci projektu plánuje fakulta zorganizovať viacero výskumných a vzdelávacích podujatí pre študentov a výskumníkov zameraných na ochranu pôdy a manažment pôdneho fondu v EÚ. Druhou prioritnou oblasťou riešenia projektu v koordinácii bude zvýšenie kompetencií stredoázijských univerzít v oblasti poľnohospodárskej politiky týkajúcej sa environmentálnej ochrany a pôdneho manažmentu. Projekt bol schválený v rámci podprogramu Budovanie kapacít vo vysokoškolskom vzdelávaní. Očakávaným prínosom projektu bude kvalitatívne zlepšenie teoretických prístupov vo vysokoškolskom vzdelávaní v oblasti poľnohospodárskej politiky - manažmentu pôdneho fondu a ochrany životného prostredia na partnerských univerzitách v Uzbekistane a v Kazachstane prostredníctvom vytvorenia vzdelávacích a tréningových modulov.

Problematika manažmentu pôdneho fondu, ako aktuálnej oblasti pre medzinárodnú spoluprácu, bude tiež predmetom projektu, ktorý bude

fakulta riešiť v partnerstve konzorcia univerzít vedeného talianskou univerzitou v Molise v podprograme Budovanie kapacít vo vysokoškolskom vzdelávaní. Partnerskými inštitúciami projektu sú univerzity a podniky z Talianska, Chorvátska, Kazachstanu, Kirgizska a Číny.

V partnerstve bude fakulta riešiť aj projekt v podprograme Vedomostných aliancií so zameraním sa na problematiku posilnenia regionálneho rozvoja a inovácií. Projektové partnerstvo bude pracovať pod koordináciou fínskej univerzity - Karelia University of Applied Sciences.

Piatym úspešným projektom FEŠRR - prvýkrát v jej histórii - bude projekt riešený v rámci nórskeho finančného mechanizmu. Výskumný projekt sa bude realizovať s cieľom prehĺbiť slovensko-nórsku spoluprácu v oblasti výskumu biomasy. Rozsah projektu zahŕňa inštaláciu dvoch laboratórií na území Slovenska a presun dvoch bioplynových reaktorov vyvinutých v Nórsku na Slovensko. Projekt ponúkne aj možnosti študijných pobytov slovenských odborníkov v Nórsku, ako aj školenie a poradenstvo nórskeho partnerov.

Očakávanie a zodpovednosť aktívneho plnenia projektových cieľov je pre riešiteľov FEŠRR veľkou výzvou, ale aj profesionálnym úspechom, v ktorom, veríme, že budeme pokračovať v celom programovom období. Riešenie projektov bolo zahájené v akademickom roku 2015/2016.

CMP FEŠRR

V ZRKADLE

Ing. MARTIN PRČÍK, PhD.

Pracovná pozícia:
odborný asistent na
Katedre udržateľného
rozvoja FEŠRR
Miesto narodenia:
Košice
Vek: 38

Čím ste chceli byť ako dieťa?
Záhradníkom alebo učiteľom.

Čo ste študovali a prečo práve tento odbor?

Vyštudoval som záhradníctvo a podarilo sa mi splniť aj svoj druhý sen - byť učiteľom. Študoval som na Strednom odbornom učilišti v Barci (v Košiciach) - odbor záhradník. Po ukončení štúdia som pokračoval v dennom nadstavbovom štúdiu v odbore záhradníctvo. Vysokoškolské štúdium v odbore záhradníctvo som absolvoval na FZKI SPU. Popri ňom som absolvoval aj doplnkové pedagogické štúdium na FEM SPU v Nitre. V roku 2005 som ukončil doktorandské štúdium vo vednom odbore krajinné inžinierstvo.

S kým by ste sa chceli stretnúť a porozprávať?

Tí, ktorých by som mal opäť rád pri sebe už pri mne fyzicky „stát“ nemôžu. Musím však priznať, že je množstvo ľudí, ktorých „mám pri sebe“, žiaľ, nestretávam sa s nimi často, ale cítim od nich pozitívnu energiu, ktorú mi dodávajú. Pokiaľ ide o rodičov, žiaľ by som si viac spoločne trávených chvíľ.

Z čoho ste mali v poslednej dobe najväčšiu radosť?

Aj keď možno nepôsobím ako veselý človek, radosť mi dokážu spôsobiť drobné veci či udalosti v mojom živote. Mám napríklad radosť z nového prírastku v našej rodine, ktorý 23. septembra 2015 oslávil prvý rok svojho života.

Čo by ste zmenili, keby ste mohli?

Tak toho by bolo veľmi, veľmi veľa. Prišiel som však na to, že skoro nič z toho neviem ovplyvniť. Ale predsa je tu niečo - vraj by som sa mal viac usmievať. Tak to skúsím ☺.

Čo rád čítate (počúvate)?

Zaujímajú ma príbehy najmä z lekárskeho prostredia, ale aj rodinné ságy. Pokiaľ ide o hudbu, rád si vypočujem každú, ale najradšej mám československú z 2. polovice minulého storočia.

Aké máte koníčky?

Moje koníčky sú úzko späté s mojím psíkom - prechádzky, turistika, trávenie voľného času na čerstvom vzduchu.

Máte zlozvyk, ktorého sa neviete zbaviť?

Som neskutočne uvravený. Asi to potrebujem k životu - mnoho vecí komentovať. Možno raz príde čas, keď pochopím, že ani to nepomôže ☺.

Aké hodnoty sú pre vás v živote najdôležitejšie?

Je ich viacero, napríklad úcta človeka k človeku a všetkému naokolo.

Máte nejaký obľúbený citát?

„Nerob druhým to, čo nechceš, aby iní robili tebe“ alebo „Ži a nechaj žiť“.

rch

Foto: archív EH

European Cafe Tour v Moldavsku

Slovenská atlantická komisia organizovala 8. - 12. septembra vzdelávaciu akciu pre študentov stredných škôl v Moldavsku, tzv. European Cafe Tour.

Cieľom bolo priblížiť mladým ľuďom v Moldavsku výhody a možnosti, ktoré poskytuje Európska únia v oblasti vzdelávania, rozvíjania osobnosti mladého človeka, internacionalizácie, vedomostí a praktických skúseností.

Medzi kľúčovými rečníkmi na podujatí bola aj dekanka FEM prof. Dr. Ing. Elena Horská a veľvyslanec Slovenskej republiky v Moldavsku Róbert Kirnág (na snímke vpravo).

Ako nás informovala prof. E. Horská, diskusia na Lyceu Mihai Eminescu v Cimislia bola stre-

movaná online pre stredné školy v celom Moldavsku a poskytla priestor aj na prezentáciu slovenského vysokého školstva i našej univerzity.

„Študentov zaujali študijné programy FEM, výučba v anglickom i ruskom jazyku, ako aj výučba čínskeho jazyka. Zároveň si uvedomili, aké dôležité je venovať pozornosť štúdiu cudzích jazykov,“ podotkla dekanka.

Pracovná cesta bola podporená z prostriedkov projektu IVF European Cafés in Moldova, č. 21470068.

rch

Plody a farby jesene – výstava plná inšpirácií

Jeseň je už tu, o tom nás navôkol utvrdzujú pestré farby okolitej prírody. V skleníkoch Botanickkej záhrady SPU v Nitre už tradične koncom septembra oživa jesenná výstava. Aj tohtoročná, ktorá sa konala od 30. septembra do 6. októbra, rovnako ako príroda v Nitre a jej okolí, hrala najrôznejšími farbami. Zaujala však predovšetkým šikovnosťou zamestnancov botanickej záhrady, ktorí vlastnoručne vyrobili zaujímavé aranžmány.

Jeseň je už tu, o tom nás navôkol utvrdzujú pestré farby okolitej prírody. V skleníkoch Botanickej záhrady SPU v Nitre už tradične koncom septembra oživa jesenná výstava. Aj tohtoročná, ktorá sa konala od 30. septembra do 6. októbra, rovnako ako príroda v Nitre a jej okolí, hrala najrôznejšími farbami. Zaujala však predovšetkým šikovnosťou zamestnancov botanickej záhrady, ktorí vlastnoručne vyrobili zaujímavé aranžmány.

Výstavu otvorila Ing. Erika Mňahončáková, PhD., riaditeľka BZ SPU, za vedenie univerzity sa účastníkom otvorenia prihovarila doc. Ing. arch. Roberta Štěpánková, PhD., prorektorka pre informatizáciu a rozvoj univerzity. Prítomný bol

aj prof. Ing. Ján Gaduš, PhD., prorektor pre vedu a výskum.

Prezentovaný bol odrodový sortiment zeleniny, ovocia, hrozna, koreninových a aromatických rastlín. Návštevníci mohli vidieť 30 odrôd hrušiek, 28 odrôd jabĺk, plody z druhov ako Actinidia chinensis, Punica granatum, Diospyros kaki 'Fuyu', Diospyros virginiana 'John Pick', Ziziphus jujuba, Asimina triloba a iné. Zeleninu zastupovalo 58 odrôd papriky, 12 odrôd mrkvy, 5 odrôd petržlenu, 14 odrôd cibule a 39 odrôd tekvic. Expozícia obsahovala vzorky ovocia a zeleniny vypestované v priestoroch demonštračnej záhrady BZ. Vystavené boli aj menej známe druhy ovocných drevín, ako je figovník, ebenovník rajčiakový či granátovník. Zeleninové kreácie boli vytvorené z mrkvy, tekvic, papriky, rajčiakov, hlúbovín a z cibule. Jednou z novinek bola ukážka kútika pre včelára.

Na organizácii výstavy sa v spolupráci s Botanickou záhradou SPU podieľala Katedra zeleninárstva FZKI, Katedra ovocinárstva, vinohradníctva a vinárstva FZKI, Inštitút ochrany biodiverzity a biologickej bezpečnosti FAPZ, ÚKSÚP Nové Zámky, Katedra udržateľného poľnohospodárstva a herbológie FAPZ a Katedra hydinárstva a malých hospodárskych zvierat FAPZ. V rámci odborného programu sa 30. septembra a 2. októbra konali prednášky.

rch

O spolupráci botanických záhrad

V rámci projektu Vybudovanie výskumného centra „AgroBioTech“ riaditeľka Botanickej záhrady (BZ) pri SPU v Nitre Ing. Erika Mňahončáková, PhD., a Ing. Michaela Hružová absolvovali v dňoch 22. - 25. augusta pracovnú návštevu Botanickej záhrady v Barcelone. Počas pobytu uskutočnili spoločné rokovania s vedením tamojšej BZ o problematike súčasného poslania BZ vo vzdelávaní a vo výskume, možnostiach spolupráce, príprave spoločných projektov, realizácii výmenných pobytov výskumných pracovníkov a doktorandov, výmene biologického materiálu a pod. V rámci návštevy sa konala prehliadka expozícií a zbierok v BZ s odberom a zakonzervovaním vzoriek semien z perspektívnych rastlinných druhov. Vzorky sa použijú na rozšírenie genofondu úžitkových a okrasných rastlín, na obohatenie druhovej základne pre experimentálne účely vo výskumnom programe Výskumného centra AgroBioTech. Stretnutie na akademickej pôde univerzity v Barcelone prebehlo v rámci zhodnotenia aktuálneho priebehu vedeckých aktivít.

Ing. Erika Mňahončáková, PhD.

Ing. M. Hružová pri zbere vzoriek

Foto: EM

POZÝVAME VÁS

Fakulta biotechnológie a potravinárstva vás srdečne pozýva na 11. medzinárodnú vedeckú konferenciu BIOTECHNOLÓGIE A KVALITA SUROVÍN A POTRAVÍN, ktorá sa uskutoční 27. - 29. januára 2016 v Kongresovom centre Academia v Starej Lesnej vo Vysokých Tatrách. Cieľom podujatia je prezentácia najnovších poznatkov z oblasti kvality, bezpečnosti, hygieny surovín a potravín, rastlinných, živočíšnych a mikrobiálnych biotechnológií, genetických zdrojov, molekulárnych markerov hospodársky významných vlastností s perspektívami šľachtenia na kvalitu produkcie. Viac info na www.fbfs.eu

FBP

SPU sa úspešne prezentovala na veľtrhoch vzdelávania

pokračovanie zo strany 2

o aktívny voľnočasový študentský život. Milým momentom bola po oficiálnom otvorení veľtrhu návšteva veľvyslankyne ČR Livie Klausovej v našom stánku č. 43. Prorektorka prof. RNDr. Zdenka Gálová, CSc., jej v krátkosti predstavila SPU a možnosti, ktoré ponúka. Na otázky záujemcov o štúdiu, ale aj ostatných návštevníkov expozície SPU, erudovane odpovedali prodekan z jednotlivých fakúlt. Tento spôsob komunikácie a prezentácie sa ukazuje ako veľmi oceňovaný a žiadaný. Sú výrazom kompetencie a profesionality.

„Správny výber ďalšieho štúdia po maturite je pre stredoškóľakov kľúčovým okamihom v ich živote. Veľtrh je pre nich bránou do sveta vzdelávania, hľadajú na ňom informácie o možnostiach svojho budúceho štúdia. Návšteva študentov 3. ročníkov môže priamo ovplyvniť napríklad voľbu maturitných predmetov a následne výber budúceho štúdia. Preto je účasť našej univerzity na takýchto podujatiach veľmi dôležitá,“ konštatovali naši zástupcovia.

Súčasťou veľtrhu bolo aj testovacie centrum „Na čo sa hodíš?“. Tohtoročnou novinkou bolo Poradenské centrum pre štúdiu v zahraničí a kariérne poradenstvo pre študentov.

rch

VESELOU CERUZKOU

Marcel Krištofovič

UŽ SA MU DOBEHNÚŤ NEDÁM. AJ JABLKO NÁM PONÚKOL PRÁČO, ABY SI MOHOL OTVORIŤ BUTIK S FIGOVÝMI LISTAMI.

Snímky: MH

Kútik pre včelárov zaujal aj najmenších návštevníkov

Školenie ku kolektívnemu vyjednávaníu

V Kežmarských Žľaboch sa 7. - 9. októbra kona- lo školenie ku kolektívnemu vyjednávaníu, na ktorom sa zúčastnili členovia Výboru UO OZ PŠaV pri SPU v Nitre. Stretnutie zorganizovalo Združenie VŠaPRO a viedol ho predseda doc. Ing. Miroslav Habán, PhD. Zúčastnil sa na ňom aj predseda OZ PŠaV Ing. Pavel Ondek a právnik OZ Mgr. Martin Mikluš, z MŠVVaŠ prof. Ing. Peter Plavčan, CSc., a doc. Ing. Peter Viest, CSc., vice- prezident SRK prof. RNDr. Karol Mičieta, CSc., podpredsedníčka Rady VŠ PhD. Anna Čekano- vá, PhD., predsedníčka Študentskej rady VŠ Mgr.

Jana Šmelková. Zahraničným hosťom bol Javier Ilubain, riaditeľ univerzity v Zaragoze (Španiel- sko). Účastníci získali zaujímavé informácie o vy- jednávaní ku Kolektívnej zmluve vyššieho stupňa na rok 2016, najmä o rokovaniach k zvýšeniu platov zamestnancov štátnej a verejnej služby o 4 %, o požiadavke všetkých reprezentácií vyso- kých škôl na zvýšenie prostriedkov pre školstvo a vedu, o práci MŠVVaŠ a príprave rozpočtu pre VŠ na budúci rok, o zákonoch týkajúcich sa VŠ a ich novelách, ako aj o príprave KZ na VŠ.

Doc. RNDr. Zuzana Hlaváčová, CSc.

Stretnutie s jubilantmi FEM

Vedenie Fakulty ekonomiky a manažmentu, AS FEM a odborová organizácia pri FEM si 24. sep- tembra uctili pracovníkov fakulty pri príležitosti ich životného jubilea (dožitých 50, 55, 60, 65 ro- kov) a pracovného výročia (odpracovaných 20, 25, 30, 35, 40 rokov), ktoré dosahujú v priebehu roka 2015. Dekanka prof. Dr. Ing. Elena Horská jubilantom odovzdala ďakovný list a následne sa spomínalo na obdobie strávené na fakulte. Zoznam pracovníkov FEM, ktorí sa v roku 2015

dožívajú významného životného jubilea nájdete na www.polnohospodar.sk. RHG

PRÁVE VYŠLI

SKRIPTÁ

H. Arpášová - J. Hanusová: Živočíšna výroba II., 1. vydanie, náklad 150 ks, cena 5,90 €

P. Kovár - L. Vozár: Špeciálne trávnikárstvo. 1. vyd., 150 ks, 5,90 €

R. Opáth: Stacionárne dopravné zariadenia, 1. vyd., 200 ks, 3,80 €

I. Černý - E. Candráková: Rastlinná výroba, 1. vyd., 300 ks, 4,70 €

S. Kunová - L. Lopašovský: Hygiena a sanitá- cia vo vinárstve, 1. vyd., 100 ks, 5,60 €

J. Ladvenicová: Ekonomika investičných pro- jektov (príklady na cvič.), 1. vydanie, 180 ks, 2,70 €

M. Angelovič a kol.: Technika v biosystémoch, 1. vyd., 250 ks, 6,50 €

J. Golian - J. Remža: Vzorkovanie potravín, 1. vyd., 150 ks, 5,50 €

M. Capcarová - A. Kalafová: Základy hermatol- ógie, 1.vyd., 80 ks, 2 €

S. Javoreková - J. Medo: Laboratórny manuál k predmetu mikrobiológia, 2. nezmenené vyd., 800 ks, 2,30 €

J. Maková a kol.: Metódy mikrobiologického skúšania potravín, 2. nezmenené vyd., 400 ks, 3 €

UČEBICE

M. Kadlečíková a kol.: Managemnt & Marke- ting, 1.vyd., 100 ks, 4 €

J. Šnirc - J. Golian a kol.: Mlieko a mliečne vý- robky, 1.vyd., 510 ks, 6 €

VIEDIECKA UNIVERZITA TRETIEHO VEKU

O. Paulen - S. Bernáth: Záhradníctvo I (Prac. zošit II./1), 1.vyd., 50 ks, nepredajné

B. Štunc a kol.: Abeceda financií a rozpočtov- níctvo (Prac. zošit III./4), 1. vyd., 50 ks, nepre- dajné

J. Supuka a kol.: Záhradná a krajinná architek-

túra (Prac. zošit II./3), 1. vyd., 50 ks, nepredajné

M. Fáziková - D. Moravčíková: Dobré fungu- júca komunita (Prac. zošit I./3), 1.vyd., 50 ks, nepredajné

J. Stredanský a kol.: Ako si zachovať zdravé životné prostredie (Prac. zošit II./6), 1. vyd., 50 ks, nepredajné

E. Balážová: Ako funguje samospráva (Prac. zošit I./1), 1. vyd., 50 ks, nepredajné

M. Macák a kol.: Rodinné ekologické gazdova- nie (Prac. zošit II./5), 1. vyd., 50 ks, nepredajné

J. Golian a kol.: Bezpečné a kvalitné potraviny (Prac. zošit I./4), 1. vyd., 50 ks, nepredajné

E. Škorecová a kol.: Základy účtovníctva (Prac. zošit III./2), 1. vyd., 50 ks, nepredajné

VEDECKÉ MONOGRAFIE

V. Vietoris: Vzťah medzi antioxidačnou aktivi- tou a organoleptickými vlastnosťami vybraných druhov čajov a kávy, 1. vyd., 100 ks, 2,50 €

E. Candráková a kol.: Pestovanie poľných plo- dín vo vyváženom oševnom postupe, 1. vyd., 100 ks, 2,50 €

P. Lendák a kol.: Návrh metodiky výkonu emisných kontrol pre vozidlá so záťažovým mo- torom a zdokonaleným emisným systémom, 1. vyd., 100 ks, 3 €

S. Barantal a kol.: Vplyv výživy a rezu viniča na úrodu a kvalitu hrozna, 1. vyd., 100 ks, 4 €

P. Findura a kol.: Analýza kľúčových tech- nických faktorov ovplyvňujúcich kvalitu sejby u vybraných plodín, 1. vyd., 100 ks, 2 €

MONOGRAFIE

S. Dragin a kol.: Animal Genetic Diversity in Agriculture, 1. vyd., 100 ks, 5,20 €

I. Zentková a kol.: The Position of Agriculture in Regional Development, 1. vyd., 100 ks, 2 €

Vydavateľstvo SPU

Nezabudnuteľná atmosféra košického maratónu

Jozef Čurlej štartoval s číslom 155. Foto: archív JČ

V Košiciach sa 4. októbra konal 92. ročník Medzi- národného maratónu mieru. Vyše 42-kilometro- vú trať najstaršieho maratónu v Európe úspešne absolvoval pod hlavičkou SPU Nitra Ing. Jozef

Čurlej, PhD., z Fakulty biotechnológie a potra- vinárstva. Ako nám povedal, maratón je skutoč- nou výzvou pre všetkých bežcov. Kto si netrúfa na celý beh, môže si zabehnúť minimaratón (4,2 km) alebo jednu z deviatich kategórií (maratón, polmaratón, štafeta 4x1/4, inline 20km, handbi- ke, vozičkári, minimaratón, firemný beh, univer- zitný beh).

„Umiestnil som sa v prvej stovke bežcov (muži) z celkového počtu 1178 klasifikovaných maratón- cov. Na MMM do cieľa dobehol po absolvovaní celého maratónu 143 žien, čo v súhrne predsta- vuje 1321 bežcov na trati 42,195 km bez ohľadu na pohlavie. Plánovaný výsledný čas pod tri ho- diny mi tento raz nevyšiel, no tri hodiny sedem minút a jedna sekunda čistého času určite nie je pre bežca amatéra výsledok na zahodenie,“ po- vedal Jozef Čurlej. r

WHAT'S UP?

Ocenenie: Najjazyková škola 2015

Pri príležitosti Európskeho dňa jazykov (26. 9. 2015) pripravil E – KU Inštitút JaIK v spolupráci s „párovským“ gymnáziom rôzne vzdelávacie aktivity. Pred aulou fungoval tzv. E – KU Language Point, kde gymnazisti mohli získať všetky užitočné informácie o medzinárodných jazykových skúškach. Vybraní žiaci si mohli odskúšať aj skrátené skúšky – FCE z angličtiny a Goethe-Zertifikat B2 z nemčiny. Obrázok (hore) je „odkazom“ na súťaž Slovo roka generácie Gýmpar 2015. Študenti hľadali najpopulárnejšie slovo v ich slangu. Najviac hlasov získalo slovo hejtovať (nemať rád), za ním sa umiestnili slová selfie (vlastný autoportrét realizovaný napr. pomocou mobilu) a vyhýpaný (byť niečím nadšený, zaujatý).

Skúška TOEFL
Uzdvierka: 5. 11. 2015
Termín skúšky: 13. 11. 2015
Prípravný kurz: 2. 11. (úzdáv), 9. – 13. 11. (kurz)

Skúšky Cambridge CAE a FCE
Uzdvierka prihlášok: 10. 11. 2015
Termín skúšok: CAE – 2. 12., FCE – 1. 12. 2015
Prihlášky aj online!

Kontakt: E – KU Inštitút jazykovej a interkultúrnej komunikácie, Piaristická 2, 949 01 Nitra
Tel.: 037/6542 456, e-mail: eku.os@eku.sk, www.eku.sk

(6/2015)

OZNAMUJEME

■ Dekan Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov SPU v Nitre oznamuje, že

3. 11. 2015 o 9.00 h v posluchárni A-01 prednesie Ing. Marek Živčák, PhD., pedagogický pracovník na Katedre fyziológie rastlín, verejnú habilitačnú prednášku na tému Abiotické faktory pro- stredia ako limity produktivity plodín a o 12.30 h bude v zasadačke KFR (pavilón Z, 5. posch.) obhajovať habilitačnú prácu na tému Využitie nedeštruktívnych metód pri štúdiu účinku sucha a vysokej teploty na fotosyntetický aparát obil- nín;

3. 11. 2015 o 11.00 h v posluchárni A-01 predne-

sie doc. Ing. Jaroslav Kmeť, PhD., pedagogický pracovník na Katedre fytológie Lesníckej fakulty TU vo Zvolene, verejnú inauguračnú prednášku na tému Odumieranie lesných drevín a porastov z pohľadu fyziológie a patofyziológie.

■ Dekan Technickej fakulty SPU v Nitre ozna- muje, že 18. 11. 2015 o 8.30 h v priestoroch pa- vilónu TF (zasadacia miestnosť, 4. posch.) pred- nesie doc. Ing. Maroš Korenko, PhD., docent na Katedre kvality a strojárskych technológií, inauguračnú prednášku na tému Nástroje a me- tódy manažérstva kvality (v odbore 5.2.57 Kva- lita produkcie).

Pohár rektora SPU si odniesol Prešov, naši skončili druhí

Medzinárodný turnaj vo volejbale mužov o Pohár rektora SPU v Nitre sa tradične koná v prvej polovici septembra, keď vrcholí príprava väčšiny družstiev na extraligovú súťaž. Aj tento rok sa 11. a 12. septembra v športovej hale SPU stretli družstvá na výbornej úrovni.

Pozvanie prijal majster Slovenska za rok 2015 - Prešov, prišla bronzová Prievidza, družstvo z blízkej Moravy - Zlín a domáca Nitra. Turnaj otvoril čestný prezident volejbalového klubu Ekonóm SPU Nitra MVDr. Tibor Krašenič. Hráčov, divákov a hostí privítala na pôde uni- verzity doc. Ing. arch. Roberta Štěpánková, PhD., prorektorka SPU.

Pre trénera Nitry Mareka Kardoša a jeho zve- rencov bola konfrontácia so súpermi výbornou prípravou. Turnaj bol zároveň príležitosťou

overiť si kvalitu novo „vyskladaného“ družstva na nastávajúcu sezónu extraligy mužov. Hráči Nitry potvrdili stúpajúcu formu, okrem stretnu- tia s Prešovom skončili všetky zápasy víťaz- stvom, čo v konečnom hodnotení znamenalo 2. miesto.

Výsledky: Nitra - Prievidza 3:2, Prešov - Zlín 3:0, Zlín - Prievidza 3:2, Nitra - Prešov 1:3, Pre- šov - Prievidza 3:2, Nitra - Zlín 3:0

Konečné poradie: 1. VK MIRAD PU Prešov, 2. VK Ekonóm SPU Nitra, 3. VK Prievidza, 4. VSC Fatra Zlín.

Najlepší hráči za jednotlivé družstvá: Nitra - Marek Ludha, Prešov - Tomáš Lampart, Prie- vidza - Adrian Szlubowski, Zlín - Pavel Kolář.

Spracoval: Ing. Miroslav Štrbavý, člen výboru VK

Extraligové družstvo VK Ekonóm SPU Nitra

Foto: Monika Földesiová